

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Holmetræet, Hjulbjergvej 121, Højbjerg
Dagtilbuddets navn	Holme Rundhøj
Titel på deltagere på mødet	Forældrerepræsentant Medarbejdere fra vuggestuen Medarbejdere fra børnehaven Pædagogisk leder Dagtilbudsleder Tilsynsførende dagtilbudskonsulent Pædagogisk fagkonsulent (PPR – observatør på proces)
Dato for tilsynsmødet	04.12.2023

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten.....	3
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	4
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	4
Det sproglige læringsmiljø	6
Forældresamarbejde	7
Ramme for det uvildige tilsyn	9

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er *justér den pædagogiske praksis*

Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner: *Ændr pædagogisk praksis*

Personalet udviser generelt glæde og engagement i arbejdet med børnegruppen. Personalet er tilgængelige og befinder sig i øjenhøjde med børnene. Der ses primært positiv eller neutral kontakt. Hovedparten af interaktionen mellem børnene er positiv.

Børns selv- og medbestemmelse er et gennemgående tema i børnehuset. På mødet drøftes hvordan personalet kan arbejde med at *alle* børn præsenteres for/inviteres til inspirerende og udviklende læringsmiljøer; når børnene i stort omfang selv vælger, hvad de vil deltage i. Der påhviler personalet en særlig opmærksomhed i forhold til at motivere og invitere til deltagelse. Desuden anbefales personale og ledelse til løbende af vurdere om der er passende og afstemte forventninger til børnenes selv- og medbestemmelse i forhold til deres forudsætninger og behov. Ledelsen anbefales at implementere en systematisk evalueringskultur.

Sproglige læringsmiljøer: *Justér pædagogisk praksis*

Det vurderes at afdelingen kontinuerligt arbejder med at etablere og justere de sproglige læringsmiljøer i rutiner, leg og strukturerede aktiviteter. Personalet er opmærksomt på at imitere, gentage og benævne. Der er fokus på børnenes adgang til bøger og personalet tilbyder højtlesning og samtaler med børnene.

Det anbefales at den systematiske del af sprogarbejdet, analyse af sprogdata og udarbejdelse af sproghandleplaner på gruppe og individniveau, foretages med sparring fra sprogvejleder.

Forældresamarbejde: *Justér pædagogisk praksis*

Det vurderes at der er et godt grundlag for det gode forældresamarbejde. Børnehuset har rammer for det uformelle såvel som formelle samarbejde med forældregruppen. Forældrene oplever at blive inddraget og involveret i forhold til den enkelte barns trivsel og udvikling samt i forhold til den generelle indsats i børnehuset. I bestyrelsen er der udarbejdet fælles principper for kommunikation med forældregruppen

Børnehuset anbefales at prioritere den daglige dialog med forældrene omkring børnenes udvikling og trivsel i hele afdelingen.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er ændret den pædagogiske praksis

1. Konklusioner fra observationen
 - Positive og varme interaktioner
 - Mulighed for fri leg
 - Understøttelse af børnefællesskaber
 - Selv- og medbestemmelse – passende forventninger
 - Overgange/ventetid
2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Positive og varme interaktioner: Af observationsdata fremgår det at personalet udviser omsorg og nærvær overfor børnene. Personalet tilbyder fysisk varme og berøring. I hele afdelingen observeres hyppige og indholdsrige samtaler med børnene. På mødet tilkendegiver personalet, at de er opmærksomme på at tilpasse praksis efter børnenes dagsform/de daglige behov, planen for dagen er således ikke mere afgjort end, at den kan ændres.

Fri leg: Af observationsdata fremgår det, at der er rig mulighed for fri leg i hele børnehuset. Ligeledes viser data, at børnene ind mellem har brug for hjælp til at støtte dem i deres indbyrdes kontakt og til at komme igennem konflikter på en tilfredsstillende måde. På mødet drøftes hvordan personalet i højere grad kan understøtte børnenes leg med henblik på at skabe fordybelse samt en styrkelse af børnefællesskabet.

Understøttelse af børnefællesskaber:

Af evalueringen af den pædagogiske læreplan fremgår det at Holmetræet har arbejdet med 'Små fortrolige leg og læringsrum', et læringsforløb, hvor en medarbejder fordyber sig med max. 3 vuggestuebørn eller max. 5 børnehalebørn. Grupperne sammensættes efter børnenes alder og behov.

Af observationsdata fremgår det at personalet i høj grad lader det være op til børnene, hvorvidt de vil deltage i vokseninitierede aktiviteter. Det er dog personalets opfattelse, at børnene vælger aktiviteterne til, på baggrund af observationsdata rettes opmærksomhed mod at nogle børn forholder sig passivt eller ikke søger personalets opmærksomhed. På mødet drøftes hvordan personalet motiverer det enkelte barn til at deltage i fælles aktiviteter og hvordan kan personalet have en mere ligelig fordeling af opmærksomhed på og understøttelse af børnenes leg.

Selv og medbestemmelse:

Af data fra observationen samt evaluering af læreplanen fremgår det at afdelingen over en længere periode har arbejdet systematisk med at fremme børns selv- og medbestemmelse.

Blandt andet er det frit for børnene hvorvidt de vil deltage i de planlagte og vokseninitierede aktiviteter. Data vidner om, at der heraf er børn der ikke får så megen opmærksomhed som andre, personalet giver udtryk for "at der ved tilvalg sker fravalg". På mødet drøftes vigtigheden af at alle børn præsenteres for/inviteres til inspirerende og udviklende læringsmiljøer og at dette kræver en særlig opmærksomhed fra personalets side, når børnene i stort omfang selv vælger hvad de vil deltage i.

Ligeledes er der arbejdet konsekvent med at børnene selv vurderer omfanget af deres påklædning ude såvel som inde. Af observationsdata ses at for nogle børn kan dette være en svær opgave og afdelingen anbefales kontinuerligt at forholde sig til om der stilles passende forventninger til børnenes dømmekraft.

Fra forældreperspektivet har der også været en opmærksomhed mod at børnene selv skulle mærke efter ift. påklædning, det har krævet tilvænning i forældregruppen, forældre, personale og ledelse oplever dog at de konkrete eksempler i forhold børnenes selv- og medbestemmelse har bevirket at børnene bliver bedre til at træffe egne beslutninger.

Personalet betoner at de forsøger at give børnene nogle reelle valgmuligheder og at der gradueres efter alder og forudsætninger, men anerkender at det kan være dilemmafyldt at give børnene mulighed for selv at vælge og samtidig skulle sikre sig at børnenes behov tilgodeses f.eks. når enkelte børn fravælger deltagelse og personalet kan se at den givne aktivitet/samspil kunne barnet og børnefællesskabet profitere af.

Overgange/ventetid: Af data fra observationen fremgår det, at afdelingen med fordel ville kunne arbejde med at skabe en tydelighed omkring dagens indhold herunder fordeling af børn og personale således at personalet sikrer, at de er i kontakt med alle børn. Desuden anbefales at der arbejdes med at etablere engagerende aktiviteter så børnene i højere grad får fælles oplevelser.

Ventetid i overgange opstår typisk når personalet ikke er forberedt på den næste aktivitet, med en anden tydelig struktur kunne denne formentlig reduceres.

Personalet anbefales at være opmærksomme på at have passende forventninger til børnene i forhold til ventetid i overgange og anvendelse af høje stole som overgangsposition i længere tid bør undgås.

På tilsynsmødet drøftes hvordan personalet tilrettelægger og evaluerer de pædagogiske læringsmiljøer. Planlægning af aktiviteter, gruppeinddeling af børnene foregår på stuemøder. Den kontinuerlige evaluering af de pædagogiske læringsmiljøer fremstår usystematisk og ikke befordrende med henblik på at skabe refleksion omkring den pædagogiske praksis. Der er enkelte gange anvendt progressionsmodellen, men den systematiske og udviklende evalueringskultur opleves ikke implementeret som en del af praksis.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det vurderes at der er et godt grundlag i forhold til det relationelle arbejde mellem børn og personale. Det anbefales at:

- Personalet systematisk arbejder med at understøtte børnefællesskaberne også i børnenes leg.
- Personalet løbende forholder sig til hvorvidt de har passende forventninger i forhold til børnenes selv- og medbestemmelse.
- Ledelsen etablerer en systematisk og udviklende evalueringskultur – med rum for kontinuerlig feedback til det pædagogiske personale.

Det sproglige læringsmiljø

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er *justér den pædagogiske praksis*

1. Konklusioner fra observationen

- Samtaler med børnene i leg, rutiner og strukturerede aktiviteter
- Passende og afstemt respons på børnenes kommunikation
- Nuanceret og præcist sprog – udvikling af ordforråd
- Adgang til og anvendelse af bøger

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Personalet fortæller om hvordan de i rutinesituationerne har fokus på at benævne børn og voksnes handlinger. De oversætter/sætter ord på børnenes intentioner i børnegruppen med henblik på at børnene får øje på hinandens perspektiv.

I det formelle sprogarbejde anvendes i perioder sprogkuffert (julekalender). Desuden arbejdes med dialogisk læsning, rim og remser samt brætspil med mulighed for samtale og fordybelse.

I førskolegruppen er der en særlig opmærksomhed skriftsprog. Skriftsprog anvendes i de daglige aktiviteter (legeskrivning) og er tilgængeligt i de fysiske læringsmiljøer i hele afdelingen (ordkort på genstande/materialer).

AULA anvendes bl.a. til at give forældrene mulighed for at få et indblik i børnenes liv i børnehuset, dette prioriteres for at understøtte samtalen mellem børn og forældre. Desuden har forældrene mulighed for at låne bøger med hjem (READ).

Sprogvurderingerne foretages efter opstart i børnehaven indenfor perioden 2,10-3,4 år. Data fra vurderingen anvendes ifølge personalet til at beslutte om der skal iværksættes særlige tiltag og til dialogen med forældrene. F.eks. har data vist, at en gruppe af børn havde brug for en fokuseret indsats, og afdelingen etablerede heraf en sproggruppe. Data fra sprogvurderingerne anvendes retropektivt i vuggestuen.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det vurderes at der i hele afdelingen er arbejdet med at skabe udviklende og stimulerende sproglige læringsmiljøer, både i de uformelle (dialog og kommunikativ respons) såvel som i de formelle rammer (højt-læsning mm).

- Det anbefales at den systematiske del af sprogarbejdet, analyse af sprogdata og udarbejdelse af sproghandleplaner på gruppe og individniveau, foretages med sparring fra sprogvejleder.

Forældresamarbejde

Vurdering af kvaliteten af forældresamarbejdet i forbindelse med det uvildige tilsyn er *justér den pædagogiske praksis*

1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen? Her refereres til afdelingens input på tilsynsmødet, data fra læreplanen samt opsamling på hidtidige tilsyn mv.

Personalet anvender dialoghjulet til status på den pædagogiske indsats og som oplæg til forældresamtalerne i afdelingen. Personalet har en ambition om dagligt at få skrevet information om dagens indhold på tavlen. Afdelingen udsender nyhedsbreve omkring månedsplan koblet til arbejdet med læreplanstemaer. Derudover sender afdelingen løbende inspirationsmateriale til forældrene på AULA (artikler mm). Bestyrelsen har udarbejdet principper for kommunikation med forældrene gældende for alle afdelinger.

Nye medarbejdere inddrages i forældresamarbejdet ved at være i oplæring f.eks. til forældresamtaler. Personalet fortæller, at der er en opmærksomhed på at tilpasse forældresamarbejdet efter en mangfoldig forældregruppe dette både i forhold til informationsbreve og i den daglige dialog.

I evalueringen af den styrkede læreplan fremgår det at afdelingen har haft en særlig opmærksomhed på hvordan personalet kunne dele de gode erfaringer de har gjort sig forhold til indsatsen omkring at styrke børnenes medbestemmelse. Forældrerådet tilkendegiver på mødet, at indsatsen ift. børns medbestemmelse har givet anledning til drøftelser mellem personale og forældre, om hvorvidt nogle af de udvalgte tiltag var passende forventninger at have til børnene.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Forældrene i Holmetræet oplever at være i dialog med stuens personale, der er mulighed for at spørge ind til praksis samt spørge personalet til råds ift. forælder/barn relationen. Forældrene oplever at få målrettet og udvalgt information på aula, daglig information om dagens indhold kommunikeres på tavlen og i samtalen med personalet. Forældrene foretrækker den daglige dialog med personalet fremfor kommunikation igennem tavlen og tilkendegiver på mødet at daglige dialoger og udvekslinger om børnenes udvikling og trivsel opleves befordrende for det gode samarbejde. Forældrene oplever, at der i afdelingen er en flad organisationsstruktur, og at de nemt kan komme i dialog med ledelsen. Forældrerådet bringer temaer ind til fælles drøftelse f.eks. har der været et ønske om en fælles drøftelse af hvordan håndteres børns bandeord og uhensigtsmæssig sprogbrug i afdelingen.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det vurderes at der er et godt grundlag for det gode forældresamarbejde. Forældrene oplever at blive inddraget og involveret i forhold til den enkelte barns trivsel og udvikling samt i forhold til den generelle indsats i børnehuset.

Børnehuset anbefales at prioritere den daglige dialog med forældrene omkring børnenes udvikling og trivsel i hele afdelingen.

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den

tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsat for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.